

Åpent Lende

Huden

”Stærk, men følsom”

Åpent lende

Den amerikanske dramatiker **Albee**

(“Who is afraid of V W”, “The american Dream”)

lar en kvinne i et skuespill si:

”Den eneste ting, jeg virkelig har kjent,
er min egen **hud**

og den er **tørr!**

Prinsipp:

Inntekter må være > utgifter

HVA KAN SKJE?

Åpent lende

- Disposisjon for foredraget:

1. Hudens anatomi & funksjon:

Epidermis: overhuden: vanntett, regnfrakk; barriere

Dermis: gir huden styrke (?), elastisitet

Subcutis: fettdepot – varmeisolasjon - privat sak?

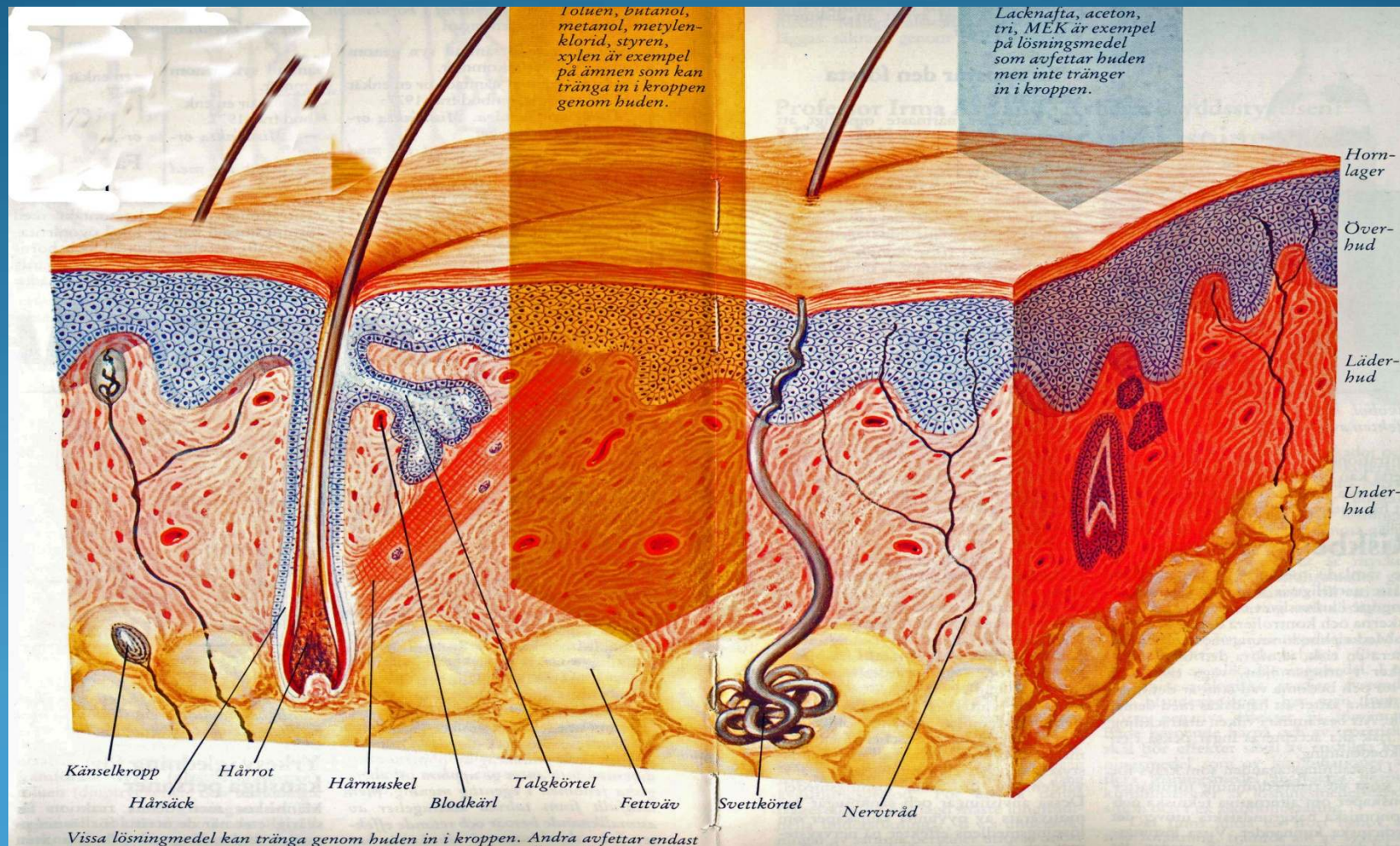
2. Irritativ kontakteksem: hyppigste kontakteksem

kan forebygges /

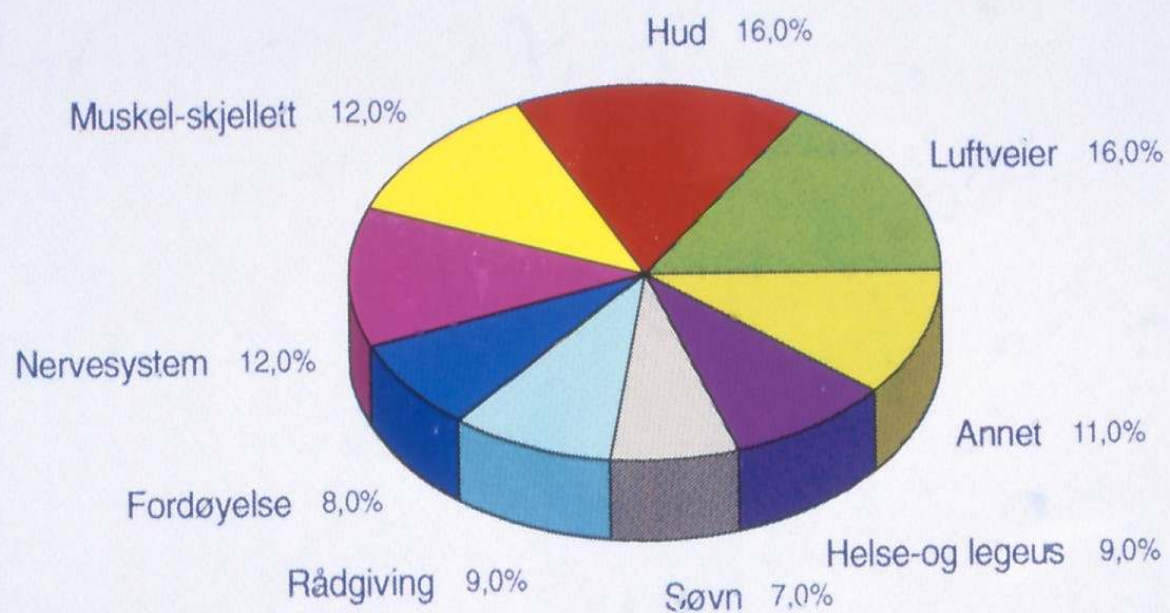
behandles!

3. Allergisk kontakteksem: allergi er **livsvarig!!!**

Hudens anatomi

Årsoversikt 1994 Statfjordfeltet Konsultasjoner

Irritativ eller **toksisk** eller avfettning kontakteksem

Definisjon:

uttørring av huden med lett rødfarging.

Huden blir tørr og fint skjellende.

Senere kommer finere eller grovere fissurer, revner, spriker i huden, spes. på siden av fingrene. De gjør vondt!

Lokalisasjon: oftest **hender**.

IKKE ALLERGI!

Irritativ kontakteksem

Kontakteksemmer

inndeles i:

1. Irritativ kontakteksem: 50 -70 %

2. **Allergisk** kontakteksem: 30 – 50 %

Kontakteksem er den hyppigste yrkesbetinget hudsykdommen (94 %).

Irritativ kontakteksem

Irritativ kontakteksem

fremprovoseres av:

- 1. Vann:** macerasjon (oppbløyting av det øverste hudlaget)
- 2. Såper, detergentia, løsemidler**
- 3. Varme:** cave varmere vann enn 32 C^0
- 4. Kontakt**
- 5. Vind**

Irritativ kontakteksem

- Macerasjon: (oppbløyting av det øverste hudlaget, epid.)

Irritativ kontakteksem

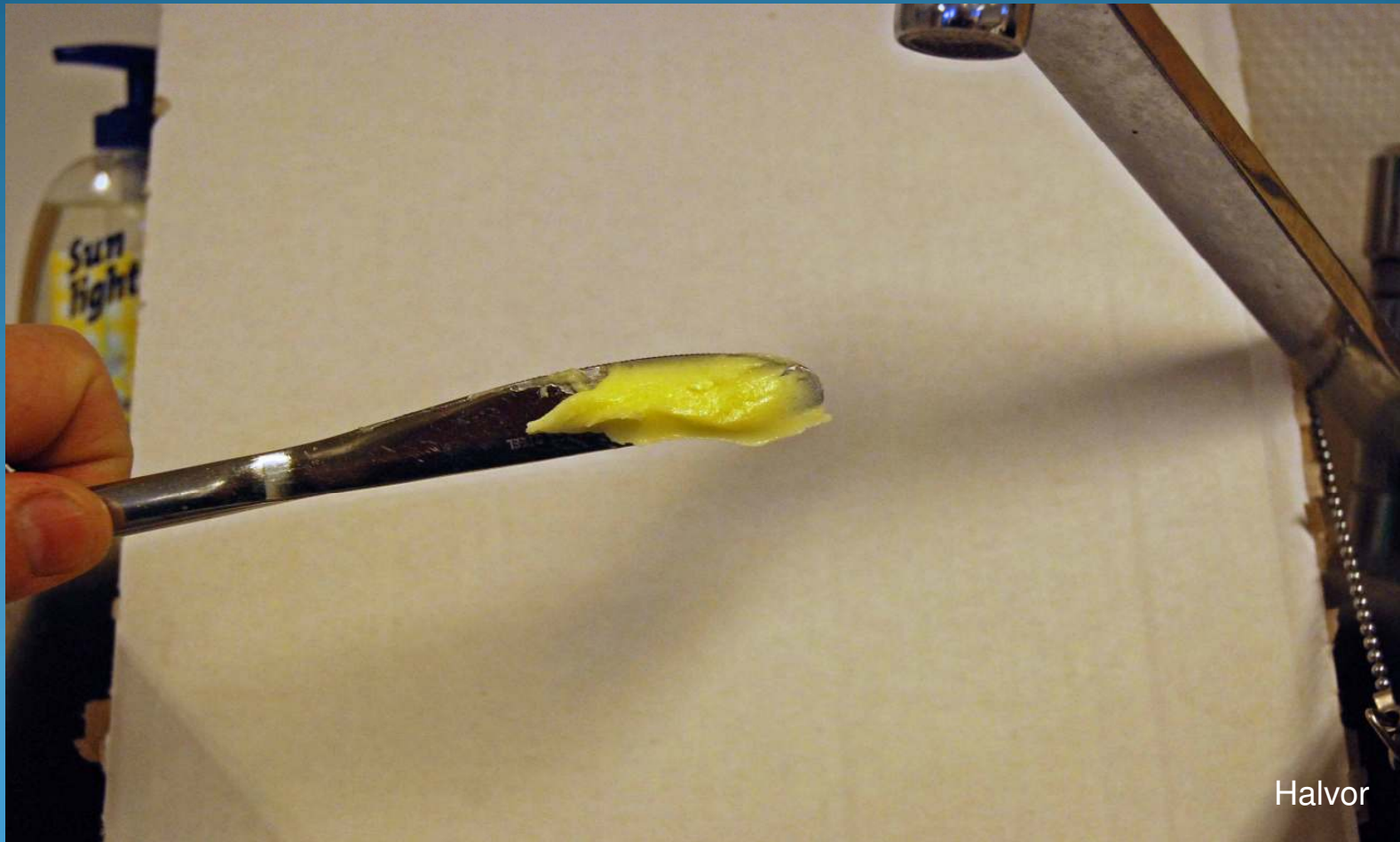
Dante: (Divina Commedia) kan bli hendenes inferno   Såpe, vann, varme

Irritativ kontakteksem

- Den optimale temperaturen på vann til håndvask er: 32 C⁰

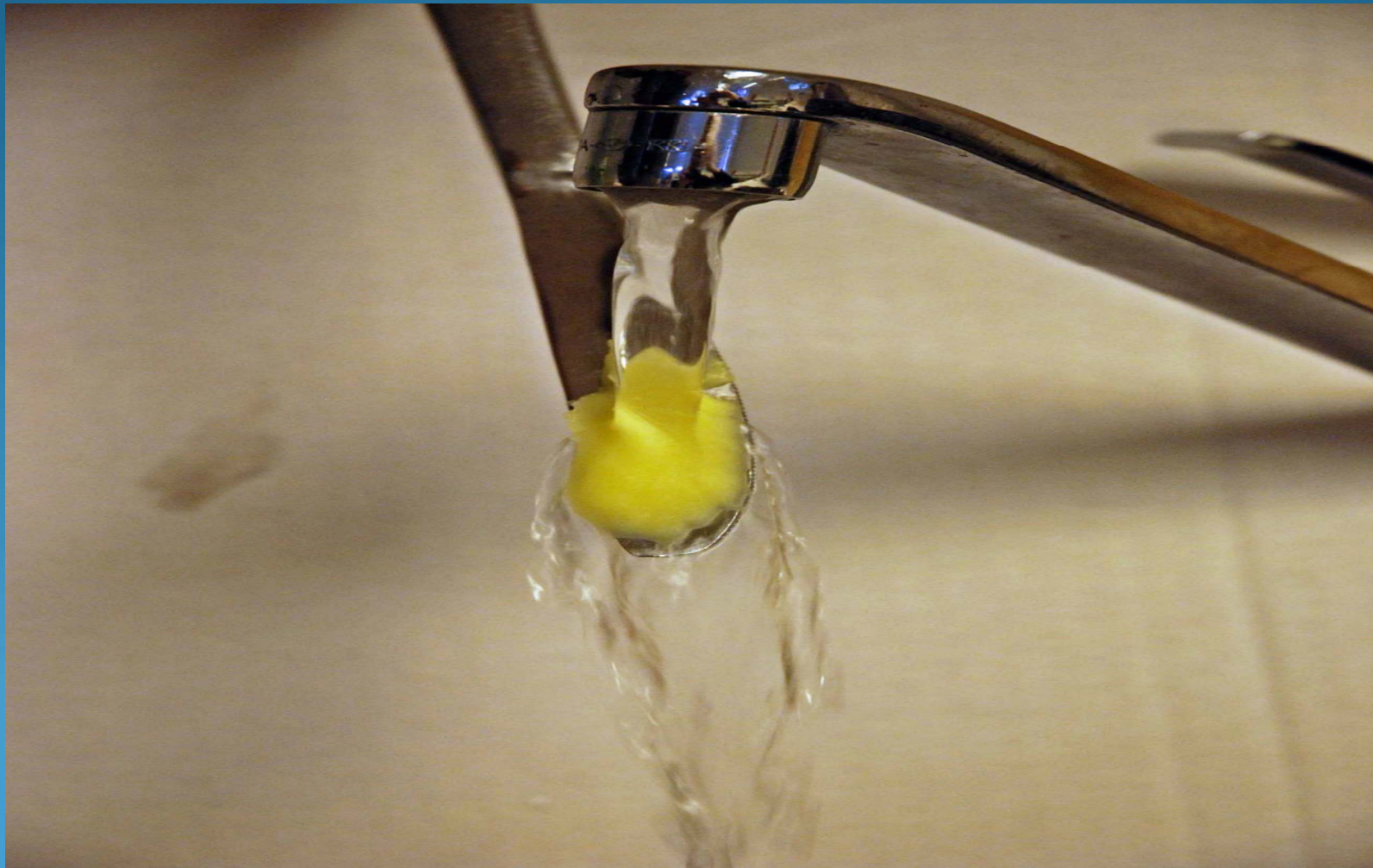
Allerede ved 5 C⁰ over denne temperatur begynner varmen å smelte fettstoffene i Hudbarrieren (Overhuden, Epidermis). Det er litt av en dødssynd mot huden å dusje for varmt!! (Smelteverksarbeidere).

≠ til hudfettstoffenes smelting i dusjen

Halvor

≠ til hudfettstoffenes smelting i dusjen

≠ til hudfettstoffenes smelting i dusjen

≠ til hudfettstoffenes smelting i dusjen

Irritativ kontakteksem

Irritativ kontakteksem

Irritativ kontakteksem

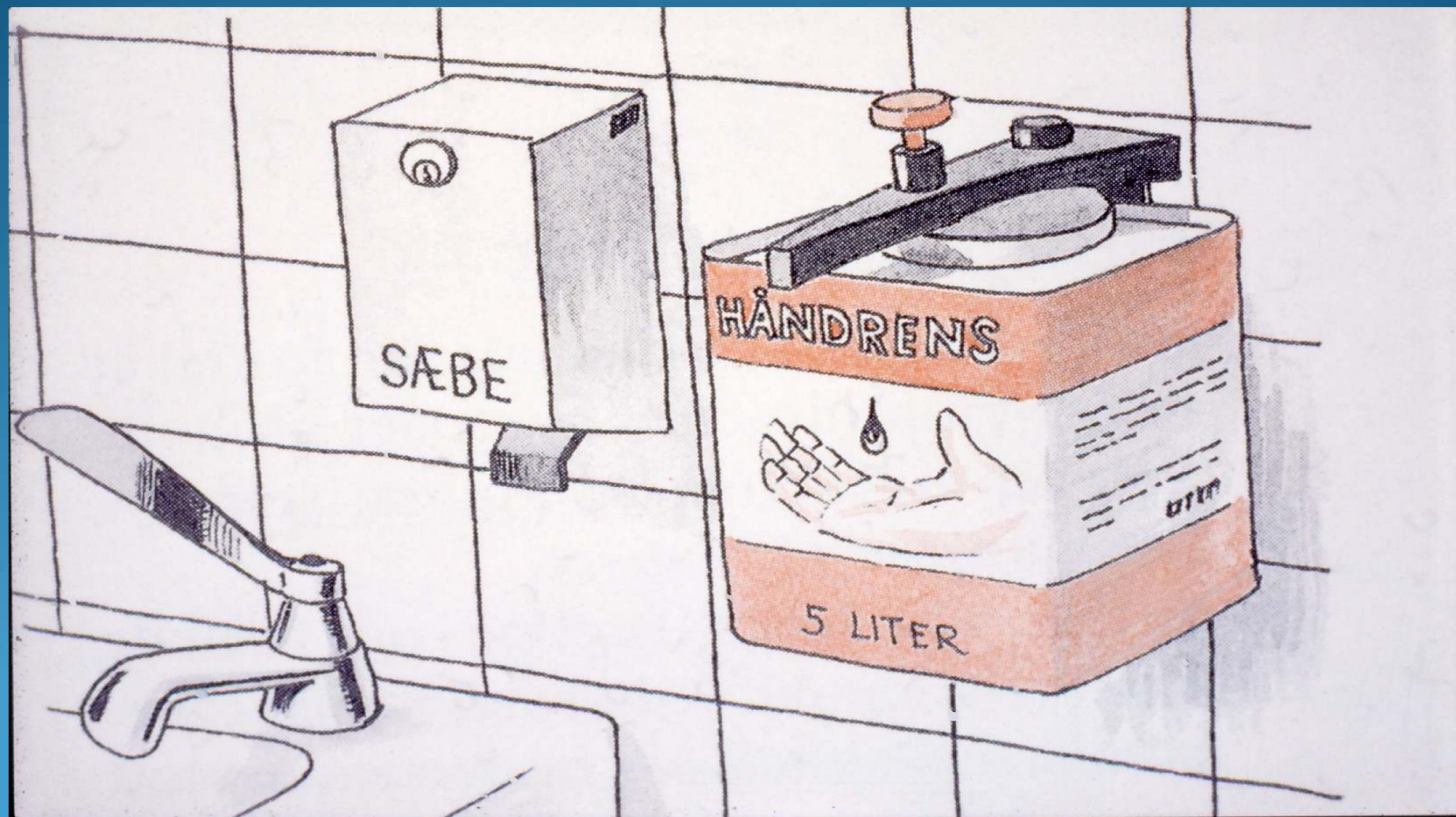
Irritativ kontakteksem

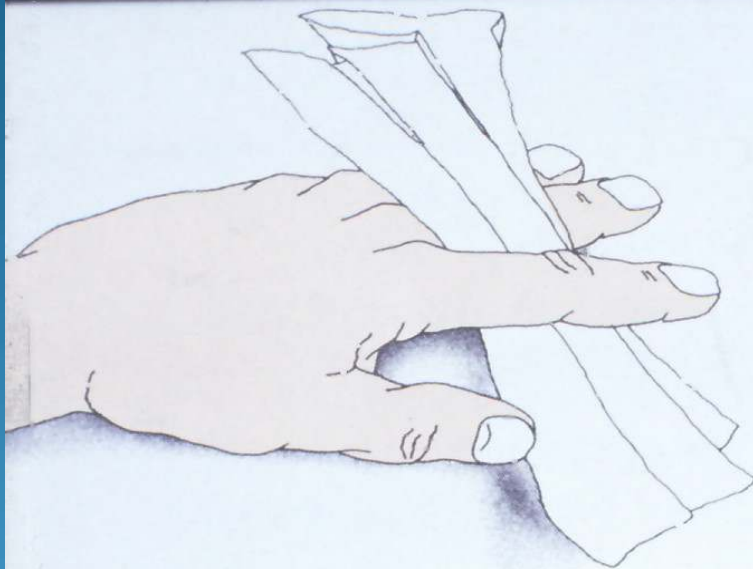
Irritativ kontakteksem

Irritativ kontakteksem

Irritativ kontakteksem

TORKNING AV HUDEN

Torka huden ordentligt, särskilt den tunna huden mellan fingrarna.

Då pappershanddukar används är det angeläget att dessa är av mjuk kvalitet.

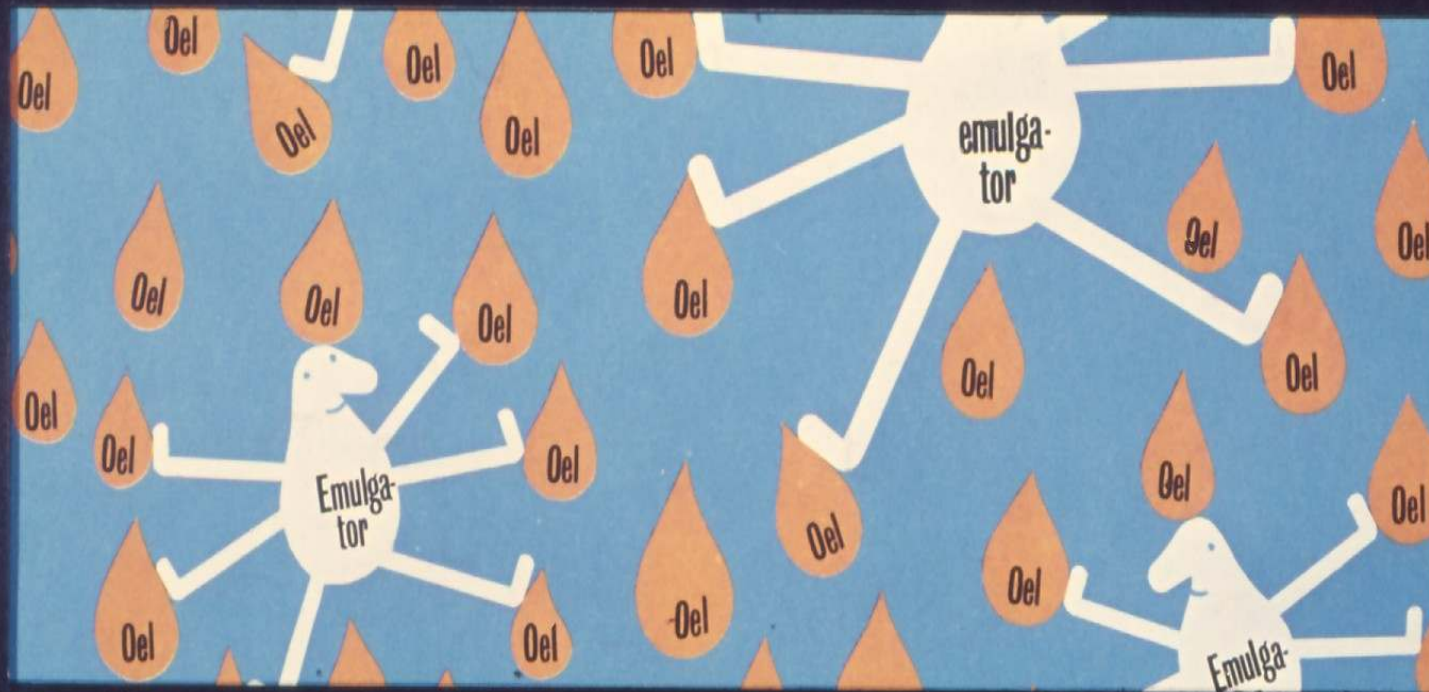
Vid torkning med trassel, vilket inte bör ske annat än i undantagsfall; använd inte samma trassel flera gånger.

Ultralan Cream

Ointment

Fatty ointment

Emulsion-form of a cream. Oil emulsified in water
The emulsifying-agent prevents the oily droplets from coalescing

The separation of an emulsion is prevented by the emulsifying-agent

Ultran Cream

Ointment

Fatty ointment

Emulsion-form of an ointment. Water emulsified in oil
The emulsifying-agent prevents the minute
water-droplets from aggregating into large drops

Irritativ kontakteksem

De viktigste behandlingsprinsipper:

- 1. Tørr hud: behandles med salve
- 2. Fuktig hud: behandles med kremer

Kremer med høyt innhold av vann: **tørker** huden.

Salver bløtgjør huden: ved å tilføre fettstoff!

- Salver holder på fuktigheten i overhuden:
ved å legge fettstoff hen over huden og
forhindrer fordampning

Irritativ kontakteksem

Påføring av salver / kremer:

En ertstor mengde
gnis godt inn i huden
i en firekant på en 5 cm,
så ny ert eller felt, etc..

Legen bør instruere hver enkelt
pasient!

Irritativ kontakteksem: forebygging

Nyfors' 10 Bud:

1. Bruk hansker
2. Skyll hendene
isteden for såpevask
3. Bruk minst mulig såpe
4. Tørk fingermellomrommene
5. Bruk lunkent vann: $\leq 32\text{ C}^{\circ}$
6. Se opp for sjampo

Nyfors' 10 Bud

7. Ikke bruk håndtørker
8. Unngå parfymerte såper
9. Unngå direkte kontakt
med såper
10. Tilfør tørr hud
fettstoff

TV-tid er smøretid!

Allan Nyfors 15-12-97

ALLERGISK KONTAKTEKSEM

Definisjon:

et kontakteksem, som utløses etter kontakt med stoffer, som personen har vært eksponert for og er blitt overfølsom for eller gjort allergisk overfor - over tid (måneders, oftere år).

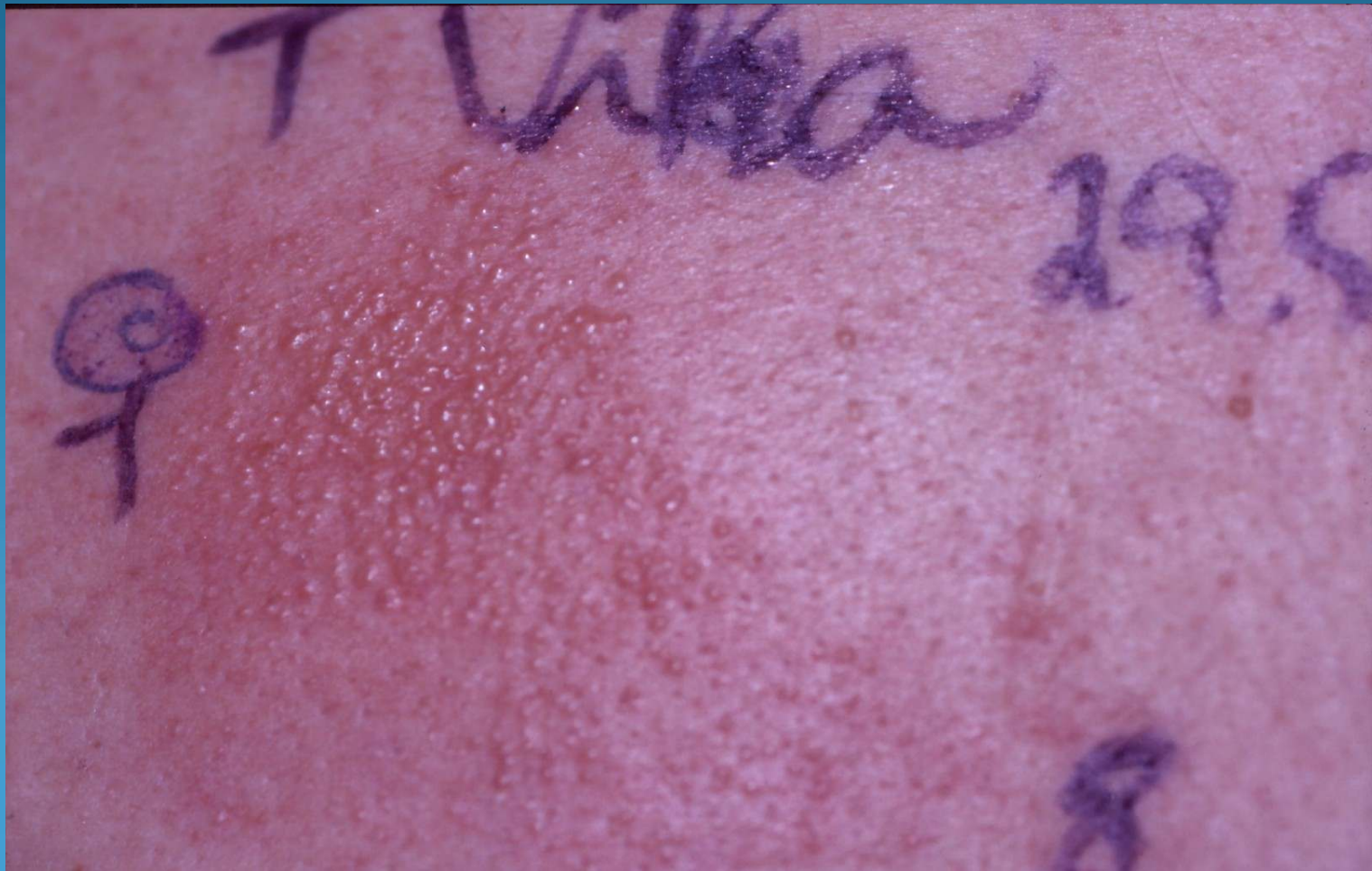
HUSK: allergi er livsvarig!

Primærefflorescenser: vesikler (småblemmer), finnes på pulpa, siden av fingrene, evnt. i håndflater

Allergisk kontakteksem

Allergisk kontakteksem

ALLERGISK KONTAKTEKSEM

De 2 hyppigste allergener i Skandinavia er:

1. Nikkel:

2. Parfymmer

Allergisk kontakteksem

HULL I ØRENE

kan være

HULL I HODET!

Allergisk kontakteksem

